DEPOT LEGAL

LE DIRECTEUR GERANT.

VOIX DU PEUPLE — TIẾNG DÂN — ANNAM

NĂM THỨ BẢY — SỐ 648 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年 十月廿二日 — NGÀY THỨ BẢY — 9 DÉCEMBRE 1933

DEPOT LEGAL

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Mặt năm	4$00	6$00
Sáu tháng	2.00	4.00
Ba tháng	1.00	2.00

Mua báo phải trả tiền trước. Thư và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
số 226, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép tắt: số 62
Dây-thép: TIENGDAN HUE

Học không thông đủ mọi bề thì sự biết phải hèn.

MUỘN CÒN HƠN KHÔNG
(Người minh đối với Tây-học)

Đọc Tiếng-dân số 584 ra ngày 29-4-33 thấy bài «CÓ LẼ NÀO TÂY HỌC CŨNG NGƯỜI THEO CÁI TRÒ HÁN HỌC SAO?». Bài ấy ông Thầy xa ôm mối bi quan về cái hại «Tây học độc quyền» sau nầy. Kỳ giả đọc qua vài đạo, tuy không đồng mối bi quan như tác giả, song không sao ngăn được mối cảm tức cho cái lối «thuyền xuôi lái ngược» của người minh trong khoảng mấy mươi năm Âu hóa nầy.

Cái hại «Tây học độc quyền» nào có phải mới ngày nay đâu mà ông Thầy xa lo trễ muộn thế? Trước 25 năm kia, đã có người thấy chỗ khuyết điểm đó.

Vào khoảng năm 1906, 1907, người nước minh có cái khuynh hướng về con đường du học Nhật bản. Một người sang Nhật về thuật câu chuyện như dưới:

Một nhà yếu nhân Nhật bản hỏi người minh rằng:

— Trước khi sang học đây, lúc các ông còn ở trong nước, đã học tiếng Pháp chưa?

Người minh trả lời:

— Thưa chưa.

— Các ông tự xưng là phường chí sĩ ái quốc, nhiệt tâm Âu hóa, sao người Pháp ở chung với các ông đã ba bốn mươi năm nay, mà các ông không biết tiếng họ?

— Chúng tôi không thích.

— Lạ chưa! ai hay hơn mình tức là thầy, sao lại không học? không học tiếng họ thì làm sao mà hiểu được tánh tình tư tưởng họ ra thế nào? Người Nhật tôi thì khác thế: người Mỹ sang thì học tiếng Mỹ, người Anh người Pháp người Nga sang, thì học tiếng Anh, Pháp và Nga. Nhật bản tôi mà làm nên cuộc duy tân có kết quả ngày nay, chính là do cái phong trào nhiệt tâm dương học mà gây nên....

Âu hóa mà không học tiếng Pháp, đây là chỗ khuyết điểm của mấy nhà hiện thời nhân vật ta, đâu ấy không cần phải chê đáy mà người ngoài cũng biết. Bởi vậy nên lúc cụ Phan châu Trinh sang Pháp có người hỏi cụ rằng:

— Ông trước có sang Nhật, sao nay lại sang Pháp, là ý thế nào?

Cụ nói:

— Không phải nói chuyện cao xa, người Nam với người Pháp ở chung trên dải đất nầy mà mỗi lúc muốn nói chuyện với nhau, phải cần có một người thứ ba đứng làm thông dịch, nếu không có người thứ ba ấy thì dẫu hai người đối mặt nhau mà cũng như cách mấy tầng sông núi kia. Vậy khi nào người nam tôi đối với người Pháp cũng như đối với người Tàu ngày xưa, hai bên hiểu thấu nhau, thì, công việc Âu hóa mới có kết quả.....

Tây học cần thiết cho người minh trên đường Âu hóa thế nào, xem chuyện kể trên đã rõ. Ấy là về ngày trước kia. Huống chi hiện nay và từ nay về sau, trên thì một vị Vua thiếu niên hấp thụ tây học đã trên mười năm, dưới thì tôn Nội các nay cũng toàn nhà tây học; ngoài ra ở địa phương các phủ huyện, cũng lần lần dùng nhà Tây học ra thay cho lớp cựu ban kia. Trong các hội đồng, phần nhiều những người không biết Tây học không khác gì người điếc. Cái «thích» ở trên đường Tây học sau nầy, ai có con mắt cũng trông thấy. Vậy ta có thể đoán rằng:

Trên trường hợp chánh trị sau nầy — chưa rõ thời gian lâu hay mau — thế nào cũng đến cái ngày «trực tiếp giao thiệp» thay cho cái lối «thông dịch» như ngày trước và hiện thời, nghĩa là không dùng thông ngôn nữa.

Trên đường Pháp Nam hợp tác sau nầy không có ngả nào tránh khỏi con đường nói trên. Vậy mà xét trong thực tế thì không những phần đông người minh đối với Tây học có chiu lảnh đạm như ông Thầy xa đã nói, mà xem chừng như chánh phủ cũng không có ý dạy cho người Nam học Tây một cách sốt sắn như ngày trước; và gần đây từ ngày phần tiểu học thuộc về Nam triều giám đốc thì trong chương trình mấy lớp dưới lại còn thấy dẫm mốn Pháp văn. Ấy không phải là muốn đi ra Bắc mà quay xe vào Nam hay sao? (Kỳ giả đã nghe một ít người Pháp nói không nên giạy tây học cho người Nam nhiều, sợ gây mối lộn xộn như mấy năm đã qua. Đều đó thật là hiểu lầm, lộn xộn là một cớ khác, mà tây học là một vấn đề khác. Nhân nghẹn mà bỏ ăn được sao?)

Phàm việc gì trên đời, hễ phạm nào luật cân thăng thì không có hiệu quả gì tốt. Vấn đề tây học hiện thời ở xứ ta ra sao, thức giả thử xét xem.

Điền-Dân

KHO CHUYỆN...

Mới đây, cậu Nguyễn-Kim-Niên, 20 tuổi, học trường Pétrus Ký (Saigon), vì nện một cái mụn bọc ở sống mũi mà phát sưng mặt, chở vào nhà thương Chợ Rẫy (Chợ-lớn) thì chết.

Nói đến Bảo Đinh, chắc ai cũng nhớ. Ông là người họ nhà vua, là người đang làm việc tại sở Bưu-chính (Saigon) rồi bỏ theo làm báo, bỏ bào dân chủ. Vì vậy mà bị phủ Tôn nhơn kết án 9 năm đày Laobảo, rồi đày Côn lôn. Cuối năm 1930, nhân trận bão hư lao, ông đóng bè trốn, bị một chiếc tàu bắt lại chở về Saigon, kế chở ra Côn lôn trở lại. Đến lần nầy ông trốn nữa, mà trốn biệt, chưa biết ở đâu.

Nay đã có giấy Hoàng Thượng ân xá, do phủ Tôn nhơn nhận hồi hiểu cố.

Chủ nhật tuần trước, các hội viên hội Hồng Công thương ở Hanoi có mời 16 ông đại biểu ở Đại hội Đồng tới dự tiệc tại nhà hàng Phú gia. Nhưng rồi! đến giờ tiệc thì được 15 cái thơ xin cáo, chỉ một mình ông Ho vaer tới thôi!

Tới đây đã lo việc nước việc dân, chớ phải tới để ăn tiệc đâu! Các ông nầy nghĩ thế mà xin cáo cả là.

Gần hết năm, nhà báo cũng như nhà buôn, phải kiết toán niên đồ, vậy xin thưa cùng quí độc giả, ngài nào còn thiếu tiền báo, xin nhớ kỳ hạn mà gởi trả cho, đặng tiện việc sổ sách, cám ơn.

TIẾNG-DÂN

THẾ GIỚI THỜI-BÌNH

VIỆC GÌ HIỆN NGƯỜI THẾ GIỚI ĐANG CHÚ Ý NHẤT

Ở cái đời năm châu chung chạ, điện tín giao thông nầy, tai mắt của người đời tiếp xúc lắm việc hơn cái đời ngàn rào đông ngỏ xưa nhiều. Nên bất kỳ việc gì, xảy ra ở bên kia mặt địa cầu 12 giờ trưa, thì 1 giờ chiều bên nầy đã nghe biết mà dồn rầm lên, như là việc có quan hệ thì toàn cả người trên thế giới đều chú ý.

Riêng về những việc quan hệ ấy, có hồi 5, 10 năm mới xảy ra, có hồi lại kế tiếp nhau, khiến cho người đời dầu muốn không để ý đến cũng không đặng.

Thì gần mấy năm nay, cuộc diện Mãn châu, chánh sách võ lực xâm lược của người Nhật, làm rung động cả thế giới, rồi sinh ra mối Nhật Mỹ ghét nhau, Nhật Nga gành nhau. Sau Nhật ra Quốc liên, đã thành chuyện khó giải, nay lại thêm cuộc Nga Mỹ phục giao nữa.

Thế là bàn cờ ở Viễn đông mà người Nhật cờ theo dã tâm của mình mà tiến hành, cái mối rắc rối lan rộng sau nầy chưa biết tới đâu là bờ, nên toàn thế giới đều chú ý, ấy là một việc.

Âu châu sau trận Đại chiến rồi, người chết của hao, ai cũng đau lòng về cuộc chiến tranh, nước Đức kia dầu có bụng phục cừu mà bị điều ước Versailles bó buộc nhiều đều, không ngóc đầu giậy được nên tạm yên được mười mấy năm trời. Nay Đức cũng bắt chước chú Nhật xách gói sắp lưng ra hội Quốc liên, lại đòi quân bị bình đẳng. Toàn Âu đã lấy làm gai mắt. Nay nhân cuộc tổng tuyển cử toàn cả nước Đức đều ủng hộ đảng quốc gia xã hội (Hitler), mà dư luận Âu châu bàn rầm lên... Thế là chuyện nước Đức ở Âu châu, lại càng khiến thế giới chú ý hơn nữa.

Tình thế ở Viễn đông, các báo đã bàn nhiều, nay xin thuật đại lược dư luận Âu châu đối với Đức về cuộc tuyển cử đắc thắng của Hitler:

Báo Pháp thì lấy làm gai mắt nói: cái khí khoe khoang của nước Đức đã tiêu diệt sau trận Âu chiến, nay lại trồi lên. ..... Lại có tờ nghi cho nước Ý sẽ sắp lưng với Ba-ri mà theo Ba-linh (đại biểu Hitler đã cùng Mussolini, thủ tướng Ý, mật thương, chưa rõ việc gì). Kết quả cuộc tuyển cử nầy

(Xem qua trang 3 cột 4)

Sự rắc rối về vụ bắt thuốc lá

Hiện miền nam Trung kỳ có nạn bão lụt ở Bình-Phú, đương trù cách cứu giúp chưa rồi, thì cái nạn bắt thuốc lá ở Nam Nghệ, dân gian nhiều người phiền lụy.

Lâu nay thuốc lá chỉ ai mang đi đăng quá một kilo, công ai mang tới chợ bán thì phải đóng thuế, như thế đã thấy khó rồi.

Năm ngoái lại có nghị định mới, nào nhà trồng thuốc, nào người buôn sỉ, buôn lẻ phải lãnh bài chỉ, cho đến thuốc lá, thuốc xắt phân biệt nhiều hạng, rất là phiền phức! Báo Tiếng dân đã nhiều lần bày tỏ những chỗ bất tiện. Vụ Dân biểu cũng đã đạo đạt tình thế lên chánh phủ. Đối với nghị định kia, thiệt hại cho con nhà trồng thuốc vô ngần, đến đổi có nhà đã trồng rồi, mà phải phá bỏ quảng đi. Như vậy tưởng chánh phủ đã hiểu thấu chỗ phiền của dân, mà sửa định luật pháp thế nào cho giản-tiện.

Vậy mà hiện trong dân quê, đã nhiều nơi bị lụy về nạn rét thuốc. Theo như lời họ phàn nàn thì từ năm ngoái đến nay, quan địa phương không tuyên bố nghị định mới cho dân gian biết.

Lại một đều rắc rối đáng chú ý hơn nữa, là có bọn mua thuốc mỗi khi vào nhà trồng thuốc, ép trả giá thật rẻ, nếu không bán thì về mách với sở Thương chánh: «nhà nọ nhà kia chứa thuốc nhiều», thành ra cái vụ bắt thuốc lá, dân gian xem như trận địch, rất lấy làm kinh hãi (có nhà có giấy lý trưởng chứng là nghiệp chủ mà cũng bị bắt).

Mong chánh phủ lưu ý răn bảo thừa hành làm đều trái phép cho dân nhờ.

Dân quê

DÂN BÌNH-PHÚ ĐANG ĐÓI RÉT, AI LÀ KẺ TỪ TÂM?

CHUYỆN ĐỜI

Sự sống với sự chết

« Một ông già tám chục tuổi, lụm cụm trồng cây. Ba người trẻ tuổi ở gần đó, trông thấy nhạo rằng:

— Ông mà xây đắp làm nhà cửa thì cũng còn hơi được, đến như đã đến tuổi ấy mà còn trồng cây thì trái lý quá! Chắc ông lẩn mất rồi! Chúng tôi xin hỏi ông: cực nhọc như vậy mà hòng có bổ ích gì cho ông không? Dầu ông có tuổi cao như Bành-Tổ đi nữa, một ngày kia cũng phải chết kia mà! Vậy thì cần gì ông phải làm cho cực nhọc đời của ông mà lo lắng cho cái tương lai không phải của ông nữa? Thôi thì ông hãy suy nghĩ lại các đều lầm lỗi ngày xưa đi; hãy bỏ cái hy vọng và các tư tưởng viển vông, vì nó không còn thích hợp với ông nữa.

Ông già trả lời:

— Nếu không thích hợp với tôi thì đã chắc chi là thích hợp với mấy cậu. Các nhà cửa đền đài dựng lên lâu mà cũng không bền là mấy. Các cậu phải biết rằng trong tay thần Tư-mệnh, sự sống của các cậu cũng cầm đồng với sự sống của tôi thôi. Tôi hỏi các cậu: trong chúng ta ai giám chắc rằng mình sẽ được trông thấy cái ánh sáng mặt trời sau hết? Tôi trồng cây, mà đời sau chán chết tôi sẽ nhờ tôi mà được bóng mát. Các cậu có thể cấm người hiền triết không cho họ chịu cực nhọc đặng mưu sự khoái lạc cho kẻ khác không? Cái ơn ấy cũng đã là một sự khoái lạc mà tôi được hưởng ngày nay; ngày mai và ít ngày nữa tôi cũng còn hưởng được. Tôi cũng có thể trông thấy mặt trời mọc lên trên các ngôi mộ của mấy cậu.

Ông già nói mà thật: trong ba cậu thiếu niên kia, một cậu định đi Mỹ châu, nhưng đến bến tàu lại bị chết trôi; một cậu nữa muốn lập công giữa chốn ba quân, không may phải tử trận. Cậu thứ ba thì trèo cây bị té. Ông già kia trở lại khóc mấy người trẻ tuổi. Rồi người còn sống sót bèn khắc trên đá câu chuyện kể trên đây ».

Đó là một bài của ông La-Phụng-Tiên (1) mà tôi thuật lại cho ai chưa biết để rõ cái lối văn ngụ ngôn của nhà văn hào trứ danh Pháp. Nhưng cũng không phải là vô cớ mà tôi nhớ đến bài ấy.

Một ngày kia, tôi đi thăm một ông thầy tôi. Ông nầy tuổi đã cao, lại không được mạnh, theo lẽ thường thì may ra ông sống cũng năm mười năm nữa là cùng. Huống trong khi tôi đến thăm, thầy tôi lại lâm trọng bệnh. Tôi không giám nói chuyện nhiều sợ thầy tôi nhọc. Thế mà ông vẫn cứ nói hoài không ngớt. Ông hết nói chuyện Tàu thì nói chuyện Nhật, hết nói chuyện văn học thái tây thì nói chuyện tương lai tranh chiến... Ông lại nói đến mấy bộ sách ông đương soạn mà lo chuyện xuất bản để người đời xem... Rồi ông lại đem mấy chữ Phật «sanh lão bệnh tử» mà giải nghĩa, để chứng cho cái quan niệm của ông về sự chết mà ông coi nhẹ như lông hồng...

Sau về, tôi nói chuyện lại với một người bạn, người nầy bảo rằng ông thầy tôi lo xa quá. Nhân đó tôi nhớ lại bài ngụ ngôn trên kia mà tôi đã học thuộc lòng từ khi còn ngồi trên ghế trường X. Rồi tôi lại nghĩ thêm ra một đều nữa, mà có lẽ hồi trước ông La-Phụng-Tiên chưa nghĩ đến:

Không biết chừng bạn tôi trách là phải cũng nên, vì tuổi già và bệnh của một người có danh vọng, cũng là của chung nữa. Nếu người ấy coi nó làm khinh suất, đương khi mệt nhọc, dùng nó để trồng cây, hoặc quá suy nghĩ, biết đâu không sẽ làm cho nó mau rụi, và làm cho trong đêm mù mất một vị sao sáng chỉ lối cho những chiếc thuyền giữa biển lênh đênh.

Lạnhêng

(1) Pabte de La Fontaine: « Le vieillard et les trois jeunes hommes ».

Mối cảm-tưởng đối với kỳ Hội-đồng Kinh-tế Tài-chính Đông-dương năm nay
(HỌP THÁNG NOVEMBRE)

Các hội đồng ở xứ ta hằng năm thường thấy họp luôn. Gọi là hội đồng tức là một cơ quan do chánh phủ đặt ra, do các đoàn thể và nhân dân cử người dự vào để cùng bàn công cuộc tiến hành trong nước. Nhưng các hội đồng khác thuộc về xu vức hoặc các đoàn nghiệp riêng, như hội đồng thương mãi, canh nông, dân biểu Trung, Bắc v. v. [illegible] Đông-dương là gồm cả các đoàn thể và chung cả các xu vức ở xứ nầy, là một hội đồng quan trọng và tối cao.

Hội đồng tối cao và quan trọng, thường năm cũng một lần họp, nhưng nhân dân ít để ý đến, là vì bàn những việc to tác, quan hệ chung cả Đông-dương, xem một bài diễn văn của quan Toàn quyền, thấy đã ngợp rồi, cho là chuyện trên trời.

Nhưng kỳ hội đồng năm nay thì nhiều nghị án quan thiết mà trong có 2 nghị án quan thiết tới sự sống hằng ngày của dân một cách đặc biệt là vấn đề *nút chai nước mắm* và *thuế đầu thầy nhập điền*.

Nhân hai vấn đề trọng yếu trong cuộc sinh hoạt nhân dân xứ nầy, mà có một đều khiến cho nhân dân hả lòng là cả hội viên Pháp và Nam đều đồng thanh bác khước hai nghị án ấy. Theo Ngọ báo số 547 đã đăng thì ủy ban xét vấn đề kiểm soát nước mắm cho là không hợp thời, mà nói rằng: nom thấy cái mầm, cái bóng nó, chúng tôi không thể không cùng 20 triệu người xứ nầy mà hô lớn: Khoan đã! Các viện dân cử mà chánh phủ chịu hỏi ý kiến đều đồng thanh trả lời: không!

Đó là vấn đề nước mắm, hội đồng thể theo ý dân mà không tán thành nghị án kiểm soát làm lợi riêng cho nhà buôn nút chai.

Còn vấn đề thuế máng nước. (cũng trích theo Ngọ báo) thì ông hội trưởng hội canh nông Bắc kỳ Leconte nói: «tha hồ đánh thuế, những người làm ruộng không lấy chi mà nộp được nữa là. Luật sư Bona cũng nói: « đánh thuế vào nghề làm ruộng bây giờ tức là thêm một cái bất công vào bao nhiêu cái bất công khác.». Ông Nguyễn-tấn-Cảnh nói chuyện máng nước ở Bắc giang lại có đưa tờ chân-tình của quan Thống sứ gởi cho các tỉnh, trong tờ chân tình có mấy câu ai nghe cũng cảm động là:

« [illegible] nếu là một công ty bán nước cho người làm ruộng thì ai dùng nước phải trả tiền, nhưng chánh phủ đối với dân bảo hộ thì việc ấy không thi hành được. ... Việc ấy phải làm không cho dân, vì chánh phủ không phải là một công ty, chỉ cốt bên thu bên chi thăng bằng nhau thôi. Bắt dân trả tiền máng nước tức là làm giảm cái thiên chức chánh phủ Bảo hộ đối với dân bản xứ. ... »

Đọc lời chân tình của quan Thống sứ trên, ai là nông dân cũng lấy làm cảm động.

Đấy, Hội đồng Kinh tế Tài chánh Đông-dương năm nay có khác hơn mấy năm trước, là ở trong bàn việc rất quan thiết về sự sống của dân mà mấy ông hội viên Pháp Nam có chịu hợp tác để làm việc bổn phận theo ý dân.

Nếu như hội đồng nào mà đều chăm vào dân nguyện, không tán thành những đều thiệt hại trái với công ý nhân dân như việc trên, thì giá trị và công việc của hội đồng, ai chỉ trích được.?

Vậy nghe những lời mấy ông nghị tranh biện ở Hội đồng Kinh tế Tài chánh năm nay mà buồn cho các hội đồng ở trong có những ông sở trường về môn «ủy» và «mét xin».

T. T.

BẠN GỞI BÀI NÊN NHỚ

Bản báo thường tiếp được bài gởi đăng báo, mà chỉ để một tên làng, không nói ở Huyện, Phủ và Tỉnh nào, như vậy không ai biết làng ấy ở đâu. Vậy có gởi thơ và bài, xin nhớ nói rõ Làng, Huyện, Phủ và Tỉnh.

T. D.

Cam-ranh sẽ là quân cảng tốt ở Đông-dương

Vì cuộc diện Thái-bình-dương, chánh phủ đương trù mở quân cảng ở Cam-ranh (Khánh hòa). Cam-ranh là một cửa biển kín gió, chung quanh có núi bao, lòng biển lại sâu, ghe tàu gặp gió bão thường ghé núp. Năm 1905, khoảng Nga Nhật đánh nhau, hạm đội Nga có trú ở đó mấy ngày.

Cửa Cam ranh kinh dinh ra sẽ là một quân cảng tốt ở Đông-dương.

TRẢ LỜI

Cùng dân tổng Hạ-nông, Điện-bàn, Quảng-nam

Được bài lại cáo nói chuyện cử chánh tổng, trước cử 3 người, bị quan bắt 2 người, sau có một người lý trưởng đã bị dân kiện bắt đích mà lo chạy thế nào cũng được dự cử, v. v.

Người nào không giả tư cách thì các ông đừng dẫu tiêm cho họ là được. Bài lại cáo chỉ nói đồng dân mà không kỳ tên thiệt người đứng gởi bài cho nhà báo biết, nên miễn đăng.

Cùng ông Tu-Trúc

Bản báo mỗi tuần ra 2 kỳ, tờ báo chật hẹp, nên danh sách các nhà từ thiện, chỉ đăng tên người giúp tiền mà bản báo nhận gởi, để thay cái biên lai, lâu nay vẫn thế. Năm nay, lại có danh sách do Hội Cứu-Tế ở Huế gởi lại nữa. Còn các hội khác, chỉ đăng số cọng, không thể đăng tên từng người được.

T. D.

https://tieulun.hopto.org

Cuộc tuần du Bắc-kỳ của đức Bảo-Đại

Đức Bảo đại đã cùng các tùy quan do đường bộ vào Tourane ngày 28 Novembre, đã đáp chiến hạm Dumont-d'Urville đi Bắc kỳ.

San khi đã ghé vũng cảnh vịnh Hạ long, tàu Dumont-d'Urville đi thẳng Haiphong.

Ngày 2 décembre. — *Tàu Dumont-d'Urville đến Hải cảng. Tại Hải cảng đã có quan Thống sứ Bắc kỳ Tholence và quan Đốc lý Hải phòng Boachet nghênh tiếp. Dân sự và các học sinh kéo nhau đi xem rất đông và tỏ lòng hoan nghênh đức Vua. Đàn tiến Ngài đến thăm đài Trận vong chiến sĩ, rồi đi thăm các sở kỹ nghệ lớn ở Hải phòng như là sở làm phà lê, sở làm xi măng, sở đúc tiền, sở làm nệm. Buổi chiều Ngài đi thăm tỉnh Kiến an của đó, thăm đài thiên văn. Phá tiền rồi đo ngả Đồ sơn mà trở về Haiphong.*

Ngày 3 décembre. — *Hôm nay Vua đến Hanoi. Thành phố Hanoi đón rước một cách rất long trọng. Đoàn xe ngự giá có linh kỵ mã đi đầu, từ ga phố Hanoi đi ngang qua phố, ở phía sau hai lớp lính bồng súng, người ta chen chúc xem đông xích và tưng hô; chuông đồ reo, trên trời thì máy bay bay liệng tanh ỏi.*

Đến phủ Toàn quyền, quan Toàn quyền Pasquier giới thiệu các quan chức Tây Nam, rồi đọc bài chúc từ, đại ý ngợi khen đức Vua và nói rằng hai cái văn hóa gặp nhau và hiệp nhau lại trong đức Vua . . . Đức Bảo đại trả lời lại và nói rằng mình tin cậy ở đức tính sẵn có của người Nam và sự hưu tâm của người Pháp. Ngài lại nói rằng trong khi đem một cái văn hóa cổ mà để vào các điều kiện sinh hoạt kim thời, thì không phải dễ và không có điều sang đột.

Chiều lại, cũng như ở Hải phòng, đức Bảo đại cùng với quan Toàn quyền và quan Thống sứ đến viếng đài Trận vong chiến sĩ.

Ngày 4 decembre. — *Hôm nay lại hội quân Khai-trí tiến đức có thiết lễ bái khánh. Quan Thống sứ Bắc kỳ chúc mừng đức Vua và ngợi khen công cuộc cải cách ở Triều đình, cho rằng hợp với dân nguyện... Đức Bảo đại đáp lại tỏ lời cảm ơn và lấy làm vui rằng được trông thấy lánh tình và đón trí dân Bắc kỳ. Đoàn các quan Nam mặc đồ đại trào bái mấy bái. Trời vừa tối thì Ngài về phủ Toàn quyền, đi qua các con đường kết đèn rất đẹp.*

Ngày 5 décembre. — *Trong cả ngày chúa nhựt 3 decembre, Ngài đi thăm khắp thành phố Hanoi: các xưởng làm đồ mốt, làm nghề, làm cần xa-cư, và các trang ảnh của Ingatmberty; lại đến thăm hội thể dục Golf Club.*

Chiều lại đức Bảo đại đi thăm trường đua ngựa, chuồng ngựa, chỗ cần ngựa và có dự mấy cuộc đua ngựa.

Tối lại ngài đến dự một lễ Lạc thiện tổ chức tại nhà hát Tây để lấy tiền giúp các con nít lấy nam.

Ngày thứ hai 4 décembre, Ngài đi thăm các hội Lạc thiện ở Hanoi. Chiều lại ngài đến dự cuộc đánh tì-nit ở hội Tennis Club. Qua ngày 5 décembre sẽ đi Cao bằng Lạng-sơn.

Rượu Nam

Đến 1er Janvier 1934 là ngày hết hạn độc quyền rượu ở Trung và Nam Trung-kỳ. Bản hội định đưa rượu của bản hội làm ở THANH-HÓA vào bán trong mấy tỉnh Quảng-bình, Quảng-Trị, Thừa-thiên và Quảng-nam.

Ai muốn làm Đại lý cho bản hội trong mấy tỉnh đó, xin biên thơ ngay cho biết.

NAM-ĐỒNG-ÍCH

THANH-HÓA

DANH SÁCH CÁC NHÀ TỪ THIỆN

Giúp nạn dân bị bão ở Bình-định — Phú-yên

(Tiếp theo)

	Số trước	70$40
MM. A. Laviolle Giám Chiến Tourane		2.00
Lý tích Xy	»	1.50
Huỳnh phước Hồi	»	1.50
Lê đình Tiến	»	1.00
Phạm văn Viên	»	1.00
Nguyễn Phú	»	0.50
Cao Anh	»	0.50
Nguyễn văn Thái	»	0.50
Lê đình Du	»	0.50
Lê Cường	»	0.50
Trương Yêm	»	0.50
Trương Tạo	»	0.50
Nguyễn hận Bồ	»	0.50
Huỳnh phước Dây	»	0.50
Huỳnh Em	»	0.50
Huỳnh Dương	»	0.50
Châu văn Huy	»	0.50
Bửu Sĩ	»	0.40
Huỳnh Dung	»	0.40
Nguyễn Lộ	»	0.40
Huỳnh văn Thanh	»	0.40
Võ Miên	»	0.40
Huỳnh văn khâu	»	0.40
Nguyễn Hồng dit Độ	»	0.40
Trần huỳnh Nghi	»	0.30
Nguyễn Nam	»	0.30
Nguyễn Lộc dit Tiếu	»	0.30
Ngô Thanh	»	0.30
Hồ văn Loan dit Võ	»	0.30
Lê Xin	»	0.30
Huỳnh phước Lâm	»	0.30
Trần Minh	»	0.30
Cao Thiệu	»	0.20
Nguyễn Minh	»	0.20
Lê sơn Trung	»	0.20
Nguyễn Chơn	»	0.20
Bùi Châu	»	0.20
Phạm văn Vấn	»	0.20
Đinh Thơ	»	0.20
Đỗ Ngọc	»	0.20
Nguyễn hửu Dung	»	0.20
Nguyễn văn Mới	»	0.20
Nguyễn Tuyên	»	0.20
Võ Meo	»	0.20
Cao Vệnh	»	0.20
Nguyễn văn Tiêu	»	0.20
Trần Phán	»	0.20
Trần văn Om	»	0.20
Nguyễn văn Hột	»	0.20
Huỳnh Toàn	»	0.20
Đặng Ngung	»	0.20
Bửu Gia	»	0.20
Hồ đắc Mân	»	0.20
Nguyễn Tường	»	0.10
Nguyễn Khương	»	0.10
Lê Toại	»	0.10
		(1) 22$48
Nguyễn văn Hinh và Nguyễn xuân Oanh Trésor Tourane		1.50
Tổng phước Toại Infirmier Thakhek		2$00
	Tổng cộng	96$38

(1) Theo danh sách, thì anh em ở nhà máy đèn Tourane gởi giúp là 22$90, nhưng người đứng gởi đã trừ cước phí hết 0$42, bản báo chỉ nhận mandat có 22$48, nên đã thiệt số là 22$48.

AI LÀ BẠN ĐAU RĂNG?

Ông TẠ DUY HIỀN, là một người trồng răng rất khéo, từng làm ở các nhà thương Trung kỳ, ai cũng nghe tiếng. Nay vào HUẾ ở tại nhà số 2, đường GIAO THỦY, gần nhà cụ thượng Hồ phú Viên, ông định ở Huế chừng 15 ngày, từ 4 đến 20 décembre.

Q. C.

Động-đình-Hồng đời nay

Ngày xưa ông Văn-được-Hư được một cái vỏ rùa có ngọc, nay tôi có được một cây quế trồng, trong lõi có kỳ nam, nước lạc đậm, thiệt là xưa nay chưa từng thấy. Tôi đã đưa cho nhiều người nếm thử, đều hiện nghiệm lắm. Ngài nào muốn giám thưởng, xin rước lại nhà tôi, ở trong cửa Đông-Ba, bên cạnh nhà ông Học-sĩ-Bửu. Các ngài ở xa, xin viết thơ và đề chỗ ở cho rõ ràng, tôi sẽ gởi mẫu lập tức.

Adresse: *Monsieur Lâm-minh-Đạt*
Thông Phán Hưu Trí
chez M. Ưng Biên Citadelle HUẾ

TẠI LÀM SAO NGƯỜI TA GỌI LÀ SAVON 72 PHẦN DẦU

Có người viết thơ hỏi chúng tôi nghĩa chữ 72 phần dầu để trong Savon Việt-Nam mà nhiều savon khác không đề.

Số là savon lấy dầu và tách nấu ra nếu nó ăn hết dầu và tách hai thứ cộng là 72 phần trăm, nước 28 phần 100 như đúng vậy thì nó thành ra một vật không giống dầu (vì đốt không cháy và không nhớt) và không chết tách vì nó không ăn tay khi giặt đồ, và không vàng đồ, mà lại hưởi nó không sống không gắt như tách.

Trong luật buộc người nấu savon không phép để chữ 72% khi nào nấu không đủ số dầu, vì savon nhiều hãng có thể làm một trăm kilos dầu nấu savon thiệt tốt đúng 72% thì có 150 kilos savon cấp xuống nên savon nấu như là savon khách kêu là d'empatage có thể nấu từ 300 kilos cho đến 700 kilos savon, lấy tại vô nước và vật vô ích nhiều, như đất sét vân vân.

Bởi cớ ấy nên savon khách bền rề, savon khách nấu chừng 6 giờ hoặc 10 giờ thì thành savon còn lộn dầu và tách chưa hóa ra savon thiệt mà ở trong savon ấy lại nước nhiều lắm nên giặt đồ hao, để lâu khớt và teo lại, hư đồ, vàng đồ mà lại trích khớt là khác.

Còn savon đúng 72% phải nấu đến năm bảy ngày, lọc đi lọc lại và những dầu và tách chưa thành ra thì lấy ra nấu lại nên savon Việt-Nam như savon Marseille là tại cách thức ấy. Vì lại savon Việt-Nam tốt hơn là vì nhiều hãng đem savon Marseille lại đem thử rồi tiêu, thử savon ấy nấu dầu xấu và thêm nhiều vật liệu không lành vì vậy nên nhiều thứ savon Marseille đem qua không tốt bằng savon Việt-Nam là khác.

Mới về luật phạt không phép để 72% nếu để 72% mà savon nấu không đúng thì phải bị phạt vì (fraude). Giả mạo Sở sơn điền ở Gialinh đi Thudau cao nói lấy savon Việt-Nam để bán tại tiệm Thanh-đức vì thí nghiệm vì có chữ 72% nhưng mà savon Việt-Nam đúng theo cách thức nên không nói chi và trả tiền savon để đem về thử.

Ấy vậy qui khách mua savon Việt-Nam về đúng để mua đồ rẻ, đồ thiệt, lại được giúp lợi đồng-bào là khác.

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Cuộc chợ đêm

Hội Croix Rouge năm nay mở cuộc chợ đêm vào ngày thứ bảy 16-12-33, tại nhà Cercle tây trước mặt Morin, để lấy tiền giúp kẻ nghèo khổ.

Hội sẽ mở nhiều cuộc vui như khiêu vũ v. v., có bán các thứ hàng hóa rất hạ giá của các nhà từ thiện trong thành phố tặng.

Từ hôm nay cho đến 15 décembre ai cho vật gì thì gởi đến nhà bà d'Escausse de Gantlcs tại Kho bạc, hay là gởi đến trường Đồng-Khánh.

Một hội viên

Cuộc hát giúp nạn dân đổi ngày

Trước kia trường Đồng-xuân-Lâu định 2 tối 3 và 4 Décembre thì hát song vì sắp đặt chưa kịp, nên hướn lại đến tối 9 và 10 Décembre sẽ có diễn trò thuật nữa.

Cuộc đá bóng giúp nạn dân

Chủ nhật 10-12 nầy ê-kip hội thể dục D'Elloy sẽ có cuộc đá bóng với ê-kip lính tây tại sân hội, để lấy tiền giúp nạn dân Bình-Phú.

Bà con nên đi xem.

VINH

Lính cầm làm ngang

« Bắt chó trái phép! » là một câu ta thường dằn cửa miệng phần nhiều dân chúng thường đứng ngoài cửa cổng xuýt chó trong nhà ra mà bắt, hoặc lấy gậy đập ở rào vườn, ghẹo cho chó ra, có khi lại cả gan chạy sộc vào nhà người ta mà bắt nữa.

Hồi 5 giờ rưỡi sáng hôm 25-11 vừa rồi tại nhà Trần lưu Hội, đương lúc nhà còn ngủ, cửa trong cửa ngoài còn đóng kín, thì nghe tiếng kinh động, cả nhà hoảng hốt choàng giậy thì thấy cậu linh đã phá hai lần cửa vào giữa nhà, có hai người nhà phá theo. Cả bọn lục soát mâm nồi cho đến đồ lề đồ loảng khắp nhà. Chủ nhà hỏi nguyên do, thì cậu ta nói rằng chúng rượt chó ngoài đường, thấy nó chạy vào đây (!?).

Trần lưu Hội nói vài câu phải trái, cậu M. đã chẳng nghe, còn mắng chuởi om sòm, lại sai hai tên nhà phạt đánh Trần lưu Hội!

Hội thấy tên linh hống hách như thế, e còn hiểm thù sinh sự, nên đã lập tức làm đơn trình sở Cảm.

(Xem qua trang 3 cột 3)

BA CHỨNG ĐAU BỤNG CHỮA KHÁC NHAU

Trong xã-hội ta có nhiều người mắc chứng đau bụng lắm, mà ít khi được chữa khỏi. Ấy là tại thời y không biết phân biệt bệ phận nào trong bụng để thụ bệnh, cứ thấy đau bụng thì chữa bằng thuốc đau bụng thôi, cho nên khó mong lành bịnh. Dưới nầy đã phân biệt rõ ràng:

1er Đau từ giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa: đau như thế gọi là *đau da-dày* (đau bao tử).

2e Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh-niên*.

3e Đau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lơ lửng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, da bụng dầy bì bịch: đau như thế gọi là *đau bụng phóng-tích*.

Ba chứng ấy ở Bản-hiệu đều có thuốc chuyên trị, kiến hiệu như thần, giá bán đồng nhau, mỗi lọ 0p22, 12 lọ 2p 40, 6 lọ 1p 20. Mua buôn được trừ tiền hoa hồng.

Xin hãy viết thơ kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lĩnh-hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề:

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu:
ĐIỀU-NGUYÊN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG
121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

Một bạn đồng nghiệp mới

Ông Cao-văn-Chánh, là người đã từng có tên trong báo giới, vừa rồi đã xuất bản tờ «Monde». Bản báo xin chào mừng bạn đồng nghiệp mới và giới thiệu cùng độc giả.

«Monde» là một tờ tuần báo, ra ngày thứ năm, tòa soạn ở số 73, rue Mac-Mahon - Saigon.

T. D.

Nhà in Tiếng-dân

In đủ các thứ giấy má, sổ sách, thơ thiếp, đủ các kiểu chữ quốc ngữ, chữ Tây chữ Tàu.

Giấy chứng nhận

NHÂN-TẠO-HUYẾT

Trên tờ báo TIẾNG-DÂN nầy trước đã đăng nhiều thơ minh-trị về thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT, nay xin đăng nguyên-văn bằng chỉ Pháp lý chứng nhận và lời bàn khen thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT của quan năm thầy thuốc tên là ANTONINI, nhà bào học, hàn chế do chính phủ cử làm phân chất và thí nghiệm tại phòng LABORATOIRE DE CHIMIE DE L'INDOCHINE - HANOI. Tờ phân chất như sau

BULLETIN D'ANALYSE:

Spécialité liquide-étiquette NGU TINH NHAN-TAO-HUYET. N° 1, préparé chez NGU-TINH DUOC-PHONG dépositaire de drogues Sino-Annamites.

Spécialité Annamite.

Odeur . . . . Net d'extrait cuit.
Saveur. . . . Astringent sucré avec un goût légèrement amer.
Réaction . . . Acide.
Extrait sec à 100° . . . . 19, 60 %.
Centres 1, 66
Analyse des centres. . . (Blanche-insoluble dans eau. Soluble dans acide chlorhydrique N contenant aucun produit minéral toxique).

CONCLUSION. — Ce produit est un extrait concentré de plantes de déterminer contenant environ 11 plantes parmi lesquelles se trouve du ginseng. Produits actuellement annamite préparés sur les données de la pharmacopée Française à forme Française couramment employés comme fortifiant tonique et régénérateur des globules rouges du sang, et contre les microbes de la syphilis et de la blennorragie.

Signé: ANTONINI

Thuốc NHÂN TẠO HUYẾT bán lẻ mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50 (cước ngoài) tại hiệu

SINH - HUY

44 Rue Maréchal Foch -:- VINH

Mới tìm ra

Vì sự nghiên cứu thuốc nam nên mới tìm ra được phương thuốc chữa bệnh lậu và Giang-mai rất thần diệu, thuốc Lậu mới mắc giá 1$20, thuốc Lậu mắc đã lâu hoặc kinh niên giá 1$50, thuốc Giang-mai giá 2$00, thuốc rất lành, công hiệu rất mạnh, chỉ uống một ve là khỏi, tuyệt cấu, không hại sinh dục, có đủ thuốc sống, thuốc thụt, đã được bằng khen, 10 người không sai một, của nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, 78 phố Hàng-Gai HANOI chế ra, có bán tại các tiệm sau này:

Chi điểm Nam-thiên-Đường, 139 phố Khách Nam-Định, Hiệu Việt-Hưng, 62 phố Cầu-Đất Hai-phong, Hiệu Phúc Long, phố Hậu ninh Sơn Tây, Hiệu Bảo hưng Long Phú Thọ, Hiệu Rạng Đông Việtri, Hiệu Thụy an Đường Yên Bay, Hiệu Phúc hưng Long Thanh-Hóa, Hiệu Vĩnh hưng Tường Nghệ An, tiệm Vĩnh Tường Huế, tiệm Quang Cự, quái Courbet Tourane, tiệm Thông hoạt thư quán, Quảng Trị, Chi điểm Vĩnh hưng Tường Faifo, tiệm Minh Nguyệt Phan-Thiết, tiệm Hoàng Tá Quinhơn, tiệm Mộng lương thư quán và Sơn giang Nhatrang, tiệm Huỳnh văn Trác Tam Quan, tiệm Nam Hưng Phú Mỹ, tiệm Nguyễn Vệ, Chợ mới Phan Rí, tiệm Nguyễn bá Nâng và Hữu Tấn được phòng Bảo Liên, tiệm Tam kỳ Camân, tiệm Vu thị Giang Vientiane, tiệm Nguyễn trọng Lư Xieng Khouang Laos, v. v.

ĐẮC-LẬP ẤN-QUÁN

có lời công bố để mọi người điều biết:

Tùy theo ý nguyện của nhiều người muốn in riêng bộ HOÀNG-VIỆT HÌNH-LUẬT, làm ba thứ chữ cho nhẹ tiền mua.

Bản quán, chiều theo thịnh ý, đã xin phép nhà nước cho bản quán, in và đóng riêng ra từng thứ chữ PHÁP, QUỐC-NGỮ và chữ HÁN, lại in số in nhiều để bán hạ giá hơn trước.

Bản quán xin nhắc có một điều cần kíp để các nhà đúng luật biết: trong luật đã có khoản nói muốn đổi nghĩa cho đúng thì phải có bản chữ Pháp mà làm mục đích.

Bán tại nhà in Đắc-Lập, Huế

Còn hàng đóng cả ba thứ chữ chung làm một quyển, thì vẫn bán giá như thường, tưởng ai muốn đóng pho luật cho có giá trị thì nên mua một quyển, luôn cả ba thứ chữ thì tiện hơn.

Kính cáo

ĐẮC-LẬP

DẦU LINH-BỬU NƯỚC
— 0$15 một ve
DẦU LINH-BỬU ĐẶC
Đủ các hạng:
0$05 0$10 — 0$20.

Kinh-nghiệm mấy lâu, đã nổi tiếng là thứ dầu rất hay, dùng đâu trúng đó.

Giá lại rất rẻ.

Buôn bán hoa-hồng nhiều.

VĂN-HÓA

27, Gia-long, HUẾ

Thuốc ho Chiến-Thắng đang đã hết hẳn khỏi vào phổi có đặc tính: Khuyên Phế-Cảm-Khái. Chỉ-huyết hóa-đàm cắt trùng lao và bacilles de Koch ở trí các chứng ho lao thương khái huyết; ho lao Tuberculose pulmonaire và các chứng ho kinh niên khác. 1 hộp nhỏ giá 1p60, hộp đại 2p60 — mua 3 hộp tính riêng tiền cước.

Thư cầm tại lực đăng tiền.

Vinh le 9-11-1933

M. NGUYỄN-TRUNG-THÀM à Đồng-Hới

Phương đại-lý ở Tourane

THUỐC HO - CHIẾN - THẮNG

Tôi có gởi mua thuốc ho lao Chiến-Thắng của quý, người nhà tôi hút được rất tốt, đến kỳ khỏi. Nay tôi đến về Vinh rồi xin ngài gởi thêm cho tôi 1 hộp nữa cho kịp dùng.

M. PHÚC postes à Vinh

Mua thuốc do nơi M. NGUYỄN-TRUNG-THÀM à Quảng-Lí par ĐỒNG-HỚI

Thuốc Trụ-Trùng Chiến-Thắng chuyên trị bịnh đau trùng (bên cạnh mắt đỏ) tuyệt nọc có nhiều thơ cảm ơn đăng bên Tiếng-Dân. Tính đến bây giờ đã đăng lại có nhiều trọng mạnh đau trùng ra mau. 1 hộp đủ mạnh giá 1p00. Đã mua thuốc nếu đã mua M. NGUYỄN-TRUNG-THÀM à Quảng-Lí par ĐỒNG-HỚI

THUỐC BẠCH - THỐN - TRÙNG

Thư cầm tại đăng Bưu-Tính là 0-6-0000

Hồng ơn mình ân, nhờ mua thuốc bịnh-chiến-trùng của quý hiệu được mau ý nguyện — Trùng nó bò nhanh ra 3 đêm đó, nó đau đớn, khành thuốc lần không một chuyện gì. Nay nó mỏng đã đến tay nó giết chuyện của người đồng bịnh.

ÚNG - TIẾU

Kinh-lịch đa HÀ-TĨNH

HÓA ĐỜM CHỈ KHÁI

(thủy-hoàn)

Trị các chứng

HO

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG 28 - 30 - 32 RUE FOU-TCHÉOU HAIPHONG

Phấn BA-CÔ

Chế theo cách tây với các chất bội qui của ta, đúng như các thứ phấn tốt mà các bà qui-phái ở Thành-kinh xưa nay thường tự làm lấy mà dùng cho mịn và khỏi hư nước da.

Cùng bạn hàng
Cùng quý ngài dùng } DẦU CHỮ THỌ

Bắt đầu từ ngày 1er Décembre 1933

Hiệu VĨNH-THỌ

nhận Tổng-phát-hành

DẦU và THUỐC CHỮ THỌ

Xin quý ngài chiếu cố

Thơ từ xin gởi cho:

LÊ-VĂN-THỂ
Rue Marc Pourpre

HIỆU VĨNH-THỌ
Tourane (ANNAM)

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v...v....

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

HUE

Tết nguyên-đán

Tiệm Bombay dưới : hiệu N. BAGAMAL có đủ các thực hàng, nhiều, lụa, gấm rất đẹp để may trong dịp tết và lễ cưới hỏi. Giá rất phải chăng, không đâu bì kịp

Lại có đủ thứ đồ đẹp và hàng để may áo quần tây. Thợ cắt khéo nhứt ở Huế, giá rất hạ mà may lại đẹp.

Có bán đồ các đồ chơi con nít. Xin mời qui ông qui bà quá bước đến xem.

Bombay dưới

BAGAMAL

N. 123, Rue Paul Bert à HUE

海玉堂

散毒消丸保真丸還石

Thuốc BÁCH-UNG của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa huyết tích, ăn mà tích, bụng có cục hay đau, ăn sướng độc rồi vàng da, to bụng, phù nề v. v. Mỗi ve 0$25 ; mỗi hao 0$15.

Thuốc VÂN-BẢO của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa đau bụng, đi tả, kiết lỵ v. v.. Mỗi ve 0$25.

Thuốc CỐ-XỈ-TAN của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa rangsưng đau lưng lay chậy mỏi, xỉ ăn mòn răng hoặc vàng răng, miệng hôi v. v. Giá trẻ thông dụng. Mỗi hao 0$17.

Những thuốc trên này đều là hiệu nghiệm, nổi tiếng đã lâu.

Bán tại :

THANH-HÓA : MM. Thanh-Trường, 58, Đi-lăng, 71, Châu-hưng-Tường, 13, Phố-lớn ; M. Tường Hưng, Bỏ-lâu ; M. Sinh-xi-Sen, Phố thọ ; M. Phúc-long, Nông-cống. — VINH : M. Vĩnh-hưng-Tường, 77, Serrant — HUẾ : M. Vĩnh-Tường, 49, Gia-long. — TOURANE : M. Quang-Cự, quai Courbet. — QUẢNG-NGÃI : M. Quảng-hòa-Tế, Cửa-tây và Phú-nhơn — QUI-NHƠN : M. Hoàng Tá. — PHAN-RI : M. Nguyễn-Vệ, Chợ-mới.

Mua buôn xin giảm 30% và khỏi chịu tiền cước. Nhận hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre rembt.)

Thư gửi cho

M. NGUYỄN-HUY-CỪ, *Tá-tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng-hóa THANH-HÓA (Annam)*

THUỐC CHỮA BỆNH CHÓ DẠI

Của cụ HỒ-QUYNH, rất hiệu nghiệm. Chỉ một liều khỏi 0$50

VĨNH-HƯNG-TƯỜNG

N° 77 Rue Sarraut — VINH

Mọi bức thơ

(Đăng nguyên văn)

Thưa ông,

Tôi có tiếp đặng gói thuốc của ông gởi rồi. Thuốc « CHỈ LINH » của ông tôi đã thí nghiệm rồi, rất thần hiệu. Vì tôi có cho đứa con tôi, và mấy đứa trẻ ở lân cận uống, về bịnh minh mẩy phát nóng. Hơi chơn hơi lạnh. Sổ mũi nhớt đầu, đờ mồ hôi trán, và ho ; hơi thở mệt, buổi chiều thì mê man. Đứa bịnh nhẹ, tôi cho uống có một gói, mà các chứng đều nhẹ cả. Còn bịnh nặng (lâu), mới uống có hai ba gói thì nó lộ ban đỏ ra đầy mình, rồi lần lần thuyên giảm, uống tiếp một hai gói nữa thì các chứng đều tiêu trừ. Thật qui quá thay. Không hổ với cái tên (Chỉ-Linh) vậy rất đáng gọi là Nhị-khoa-thánh-dược. Nay tôi viết thơ nầy đến tạ ơn ông. Luôn dịp xin ông gởi cho tôi 50 gói nữa.

Nay kính

LÂM-TRƯƠNG-XUÂN

Commerçant à Lagi (ANNAM)

Thuốc nầy có bán khắp cả Đông-Pháp, nơi các chỗ bán đều Khuynh-Diệp. Ở xa xin đo nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la Susse HUẾ (giá mỗi gói 0$12)

TRỊ BỊNH HO.....

Người có bịnh, chưa gặp thuốc hay ; dùng thuốc không có danh, thì nguy hiểm cho người bịnh lắm.

NHƯ THUỐC HO (BẮC-BỬU)

Tự Nam chí Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc ho hay vô cùng, trị bịnh ho linh nghiệm phi thường, dùng đến thuốc nầy thì qui ngài sẽ được vui lòng và sẽ khen tặng vô cùng.

Giá mỗi hộp... 0$10

Có gởi bán khắp cả Đông-Pháp, các chỗ bán đều Khuynh-Diệp. Ở xa xin đo nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la Susse HUẾ

Dầu bôi BRILLANTINE chỉ là chưa bại.

Muốn chơn tóc nên dùng THUỐC GỘI ĐẦU sạch gàu hết ngứa. Mỗi lọ lớn 0$20.

VĨNH-HƯNG-TƯỜNG — VINH

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

Phải viên quan Cầm là M. Quản Bại đã đến làm biên bản, chứng cớ rõ ràng. Thế nào quan trên cũng trừng trị kẻ tà pháp một cách nghiêm nhặt, cho dân châu thành được yên.

P. V.

QUẢNG-NAM

Việc trường học ở phủ Tam-kỳ

Toàn phủ trước kia có 12 trường ; từ có Dụ cho dân gian lập thêm, toàn phủ tỉnh cả được 61 trường. Lương các giáo sư, dân gian hết sức sẵn lòng thâu nạp.

Số bạc năm nầy thâu vào được 5869$20, tính lương các giáo sư rồi, còn dư được 1986$80.

Gần đây phủ có nhóm đại hội đồng, nghe quan dạy số bạc dư sẽ để về tỉnh (?) mà giảm bớt trường (?), chỉ còn 33 trường thôi. Một đều lạ là sự giảm trường này có ông dân biểu V. th. Kh. cũng tán đồng.

Dân thôn quê thương than van con em không có chỗ học, nay có tiền, có trường, có thầy dạy, đang vui mừng mà nghe cái tin kỳ khôi nầy, ai lại không phàn nàn mà cho là một việc trái ngược ?

Về chuyện nầy dân có 2 câu hỏi cần thiết : 1) VÌ CỚ GÌ CÓ TIỀN MÀ BỚT TRƯỜNG ? 2) VÌ CỚ GÌ SỐ TIỀN ẤY LẠI ĐƯA RA TỈNH ?

Thương-tâm-khách

Tranh lợi với dân

Mấy năm nay đường ế, lúa rẻ, ai làm tơ lắm bị thất nghiệp, dân nghèo ở miền Đại-lộc chỉ trông cậy vào ba trái cau ; kẻ có vườn thì may bán cau được giá cao, kẻ không vườn, thì dựng đôi cái lò để mua cau về bửa, hoặc đi mua chỗ nầy đem bán lại chỗ kia, mong kiếm ít nhiều tiền mua gạo. Không may, năm nay lên miền nguồn mua cau, thì có 2 bà quan nọ chung vốn lại buôn, cho người đi khắp các vườn, các chỗ. Lạ gì đã nhiều tiền lại người ở nhà quan, lẽ tự nhiên dân không sao tranh mua được, đành phải cưa nghề.

Người nhà quan mà cùng dân tranh mối lợi, dân có buồn không ?

T. L. T.

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHÚ

Số bạc của Hội Trung Ương Cứu tế ở Huế đã thâu được:

(Tiếp theo)

	Số trước	11.023$32
S. E. Bửu bằng Đoàn, Ph...	»	30$00
MM. Ng khac Niêm, Tham tri	»	15, 00
Hà thúc Huyên Thi lang	»	8, 00
Ng. trong Tích, Tả lý	»	6, 00
B. hữu Huu, Lang trung	»	2, 00
Doàn Nâm, Viên ngoại	»	2, 00
Ng huy Nhu, Tam phai	»	2, 00
Tôn thất Trai, Chu sự	»	1, 00
Ph. ngọc Hoàn, Tu vụ	»	1, 00
Pu. đình Chi,	»	1, 00
Dương tu Dê,	»	1, 00
Dông sĩ Hạp, Hành tẩu	»	1, 00
Ng đình Hiên, Thua phái	»	1, 00
Lê Châm,	»	0, 50
Lê ba Soan,	»	0, 50
Ph thanh Thiều	»	0, 50
Ngô Tuyên,	»	0, 50
Ng. khac Kinh	»	0, 50
Hồ đac Hạp	»	0, 50
Hoàng hưu khác	»	0, 50
H. như vạn,	»	0, 50
Ph. đăng Quý,	»	0, 50
Chiêm Su	»	0, 50
H. trong Thuốc	»	0, 50
Ng van Tích	»	0, 50
Lê đăng Chất	»	0, 50
Tổng cộng		11.100$82

THẾ GIỚI THỜI ĐÀM

(Tiếp theo trang 1)

không đã lạ gì, song từ nay lin, từa gì ở Đức Ý truyền sang nên chá ý...

Các báo Anh nói : Đức ra hội Quốc liên mà Quân sắc, đảng quốc xã lại chiếm thắng lợi trong cuộc đầu phiếu để củng cố quyền vị của mình, chánh sách ngoại giao càng tăng thế lực lớn chớ chẳng chơi.

Báo ở Tiệp khắc lại cuộc tuyển cử Đức mà Hitler được thắng lợi, không lấy làm lạ. Đáng lạ hơn là trong nước Đức còn có 2 trăm vạn nhân dân giám công nhiên phản đối mà nói rằng : « Không » kia. Huống chuyện tuyển cử nầy là do tạo tác chớ không phải công ý dân.

Bao Ba-lan thì cho là không lợi hạc quan thiết gì với mình, ngoài ra vô số là bài bình luận...

Dầu sao mác lòng Âu châu ngày nay đối với nước Đức như cái đinh trước mắt, không ai không chăm ngo mà chăm ngó một cách cả ghen ghét và kinh hãi.

Tưởng lại cuộc thế giới sẽ xảy ra một nào ? Phương đông có Nhật, phương tây có Đức, tránh sao khỏi cuộc rầy lo ?

NHIỀU NGƯỜI BỊ

PHÒNG - TÍCH

Đơn ông đờn bà sức yếu thường hay bị, khi cơm no, rượu say, vội ham tình dục hoặc khi ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay nên thọ bệnh gọi là bệnh « PHÒNG-TÍCH ». Khi thọ bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn xong hay ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt, bị táo nhiều lần, mặt vàng, da bụng giãy.

Mới bị uống 1 liều, lần 2, 3 liều uống không công phạt, đang bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay.

Mỗi liều hai bận uống giá : 0$40

VŨ-ĐÌNH TÂN

178 Bis Route Lachtray — HAIPHONG

Ân-tứ Kim-Tiền năm 1926

ĐẠI-LÝ :

HUE : VĨNH-TƯỜNG phố Gia-Long ;

TOURANE : QUANG CỰ, quai Courbet ;

DALAT : ĐINH VĂN-CHÂU, Libraire ;

NHATRANG : MỘNG-LƯƠNG THƯ-QUÁN

PHANTHIẾT : LÊ-NAM-HƯNG R. Gia-Long ;

QUINHON : DONG-LÂP, Avenue Khai-Dinh ;

QUẢNGNGÃI : CHÉ-HOÀNG à Song-vệ ;

VINH : GIA-CAT, 44 Maréchal Foch ;

Cần nhiều Đại-lý ở các tỉnh Nam-kỳ.

合 Maison HOP-THINH 盛

Soierie & Mercerie

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như : lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màn, chè hạt thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các qui khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gởi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement)

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các Qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU

HỢP-THỊNH

32 Rue des Cantonnais HANOI

Nên đọc kỹ :

Mấy rốt, bịnh nhẹ bán bạng, có bịnh nên khỏe ngay đi, nhất là Phong, Lao, Hao, Ho kinh-niên, Giang-mai, Lậu kinh-niên, Di-mộng-tinh, Đau lưng kinh-niên vân vân, vậy

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?

« Tôi và một-vài bà đang Tiên-Tửu của Ngài thầy Điều-nghiệm lắm. *Tiên-Tửu quả là thần-dược, vậy Ngài lại gởi cho tôi 6 chai nữa (6 đồng 1 chai)..* **M. TRẦN-PHƯƠNG** *Secrétaire des Douanes à Qui-nhon*

« .... Tiên-Tửu quả thần diệu lắm, vậy Quý-hiệu gởi cho tôi 6 chai nữa gì đồng 1 chai. **Mr. ĐINH HỮU-UYÊN**, *Commis à la Résidence Supérieure à HUẾ* ».

« Ông-Thầy bà-Thầy tôi đều mắc bịnh ho lao, mình ốm ốm, ít ăn bám ngủ, chân tay buồn mỏi, đau ngực, mỏi lưng, nay đang Tiên-Tửu và Thuốc của Quý-hiệu, không không mua khỏi bịnh mà còn béo mập, khỏe mạnh lắm... **M. TRẦN-VĂN-ĐỒNG**, *commerçant à Khoái-Châu*.

« Nên thuốc Phong của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà con tôi mắc bịnh đã 10 năm nay, thuốc tây thuốc tàu hết lắm tiền mà vô hiệu, nay đang thuốc *phong-hải* của ngài mau thấy kiến hiệu lắm. Vậy xin gởi cho lý thuốc nữa... **M. NGUYỄN-NGỌC-CÔN** *Điền-chủ à Phan thiết.*

« Ông bạn tôi mắc bịnh *lậu kinh niên* đã 3 năm nay, đang đã cho thuốc mà vô-hiệu nay đang Tiên-Tửu và Thuốc của ngài thầy hiện nghiệm mau khỏi lắm... **Mr. P. K. Chu** *Secrétaire à la Société Agricole à THANH HÓA* ».

Coi những lời khen đó, đủ chứng rằng : Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, cho người yếu uống vào mau hết các bịnh, vô được khỏe mạnh, làm ăn tinh tấn phát đạt, vì Tiên-Tửu rất thơm ngon, trẻ nhỏ cũng uống được, không say) là thuốc *Cố-tinh Bổ thận, Bổ Phổi, Bổ Khí huyết, Bổ gân cốt, Bổ Tỉ vị rất mạnh, rất tốt*, hơn năm nhang cao quế nhiều lắm, nên mau được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe mau đói, ngủ ngon, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, nếu có các bịnh *ho lao, đau phổi, đau ngực* hen suyễn, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương, ung thũng, lở chốc, phát bàng, ngũ nhiễm, thương hàn, mọc bịnh tiện, tim la, *động kinh*, tê-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đau bà bạch đái, bạch trọc, kinh nguyệt không đều, muộn con, bổ nhỏ con đi, mạnh cho vân vân cũng mau khỏi lắm. *Ai có trùng lao ở trong huyết*, vô các mọc bịnh khác, dùng Tiên-Tửu sẽ hết trùng, hết mọc ngay... và ai mắc bịnh tinh hay là tự nhiên *không có con*, dùng Tiên-Tửu sẽ mạnh mẽ đi bảy... con chau đông vui... Tiên-Tửu quả là thần diệu lắm.

Còn như thuốc thì thần diệu nhất là : *Thuốc Phong-hải ; ho lao, ho kinh niên, thổ huyết ; Hen, suyễn ; Di mộng tinh ; Lậu kinh niên ; Giang-mai ; đau xương kinh-niên ; Đau mỏi kinh-niên ; Đau ngực ; Đau thận*, vân vân.....

Vì đang Thuốc vô dùng Tiên-Tửu cũng mau khỏi bịnh, cam quyết rằng cuốt nước Nam không đâu có thuốc chữa các bịnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng thuốc của Bảo-Thường. Vậy cũng nhất nhân đến vạn phước, các ngài nên mách bịnh nhân gởi thư về *DẠI-BẢO DƯỜNG 22 rue des Medicaments à HANOI* mua Tiên-Tửu và Thuốc để được mau khỏi bịnh, theo lối giao ngân tính hoa cũng được.

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$82

Đại-lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUE — TOURANE — QUINHON

SIROP PULMÔ

(Thuốc ho người lớn)

MỚI HO — HO LÂU NĂM

Hiệu bào-chế PHẠM-DOÀN-ĐIỀM Tourane

CÁI NÚT CHAI

(TRINH-THÁM TIỂU THUYẾT)

Tác-giả : MAURICE LEBLANC

Dịch-giả : X. V

Số 8

Nhưng đến ngày thứ tư, khi trời vừa mới tối, thì La-bân thấy thêm vào người khác đến kéo hai người kia vào chỗ tối hơn hết trong vườn Mac-tinh mà thầm thì nói nhau. Trong vào người mới đến đó La-bân theo kính ống nó dáng điệu mà nhìn biết được Bát-vinh là một nhà luật sư nổi thám hiểm có tiếng ngày trước, mà ngày nay được quan Thống-tính yêu mến, và vì lẽ bí mật được làm Tổng thư ký ở sở Cảnh sát Tổng giám đốc.

Lập tức La-bân nhớ lại cuộc xung đột giữa Bát-vinh và Đông-bách tại Hạ-nghị-viện cách hai năm về trước, cuộc xung đột đã làm cho dư luận sôi nổi một hồi. Nguyên do cuộc xung đột ấy thế nào, hiện nay cũng chưa có ai biết được. Duy sau Bát-vinh đưa người chứng đến thách đánh tay hai, nhưng Đông-bách không nhận lời.

Sau một lúc chỉ đó, Bát-vinh được cử làm Tổng thư ký.

« La.... La thiệt.... », La-bân vừa nghĩ ngợi vừa để ý nhìn xem cách hành động của Bát-vinh.

Lúc 7 giờ, bọn Bát-vinh đi lần về phía đường Mac-tinh.

Cái cổng vườn ở phía hữu mở, ông Đông-bách ở trong ra đi, hai tên thám tử kia theo sau.

Lập tức Bát-vinh đi ngang lại chỗ rào, bấm chuông. Mụ gác cổng ra mở. Hai đàng nói qua lại gì đó, rồi Bát-vinh và trai bạn ông vào.

La-bân tự nói « Soát nhà, soát lén, soát một cách phi pháp. Theo đúng phép lịch sự thì họ phải mời ta. Ta cần phải có mặt ở trong ấy ».

Một cách mạnh dạn, không ngần ngại gì hết, chàng đi thẳng vào, đi qua cổng, đi trước mặt mụ gác cổng — mụ nầy đương đứng canh giữ — chàng liền hỏi một cách vội vàng lạp chạp như một người nào mà mấy người trong kia đương trông chờ :

— Mấy ông ấy có ở trong không ?

— Có, ở trong phòng làm việc ».

Mưu của chàng rất dản dị : nếu có gặp mấy người kia thì chàng sẽ tự xưng là người lảnh sầm đồ đăng cho Đông-bách. Nhưng cái mưu ấy cũng thành ra vô tích. Chàng vào được trong phòng ăn. Phòng ấy vắng tanh, không có ai hết. Ở phòng ấy, chàng do kẻ cửa mà dòm qua phòng làm việc, thấy bọn Bát-vinh.

Bát-vinh đang thia khóa giả mà mở các ngăn kéo, lục soát các giấy má ; còn 4 người kia thì lật hết sách trong tủ ra, dở chăng tờ, lật lưng mà nhìn rất kỹ.

La-bân tự nói :

« Hẳn chúng tìm cái giấy gì đó... giấy bạc chăng ? cũng có lẽ...»

Bát-vinh nói với trai bạn :

« Hừ, chúng ta không tìm được gì hết....»

Tuy vậy ông cũng chưa ngả lòng, liền xây qua tìm 4 cái chai đựng rượu để trong một cái tủ đã cũ ở gần một bên đó, rút 4 cái nút đưa lên nhìn.

La-bân lại tự nói :

« Chúng cũng lục nút chai ! Thì chắc là không phải tìm giấy má gì rồi. Quả vậy, ta không hiểu gì hết ? »

Đoạn Bát-vinh lại lục xem các vật khác, và nói :

« Anh đến đây mấy lần rồi ? »

Có tiếng trả lời :

— Dạ sáu lần, trong mùa hè năm ngoái.

— Anh xét có kỹ không ?

— Tôi xét từng phòng, mỗi phòng xét mất đến mấy ngày rồng, vì ông đương đi vận động tranh cử.

— Nhưng mà...nhưng mà....»

Rồi lại tiếp :

« Hồi ấy, không có đưa ở sao ?

— Không, ông còn đương tìm thuê, Ông ăn ngoài tiệm, còn việc trong nhà thì toàn giao cho mụ gác cổng sắp đặt ra sao đó thì ra. Mụ đó hết lòng với chúng ta... ».

Trong gần một giờ rưỡi đồng hồ, Bát-vinh lục soát không hề tạp, cái gì cũng rờ, cũng xem, nhưng rồi để lại y chỗ cũ, không sai suyển chút nào. Đúng 9 giờ, hai tên thám tử đi theo Đông-bách khi hồi vào nói :

« Ông trở về đó !

— Đi bộ ?

— Dạ, đi bộ ! »

Bát-vinh và trai bạn của ông ngồi qua căn phòng một lẽ nữa, rồi thong dong rút ra.

La-bân khi ấy mới khó tính đi ra thăm dụng đầu ông Đông-bách, mà ở rốn lại thì sợ rồi sẽ không ra được. Nhưng nhìn quanh thấy có thể do cửa sổ phòng ăn mà ra thẳng ngoài vườn Mac-tinh được, chàng liền định ở lại. Vả chăng lại là một nhịp hiếm có để nhìn xem ông Đông-bách cho tường tận, bỏ qua rất uổng. Và ông Đông-bách mới ăn xong, không có lệ vào phòng nằm làm gì nữa.

Nghĩ thế nên La-bân ngồi nép sau một tấm màng bằng nhung, đợi.

Nghe tiếng cửa mở, có người vào trong phòng làm việc và đóng lại. La-bân nhìn qua thấy ông Đông-bách.

Ông Đông-bách người to bè u nu úc núc, hàm râu hoa râm, đầu gần như với, mắt đeo kiếng trắng, phía ngoài có một lớp kiếng đen. Kiếng đen nầy ông thường đeo luôn, vì ông có bệnh mỏi mắt.

La-bân nhìn kỹ cái gương mặt, cằm vuông, lưng cằm, hai bàn tay to mà rất lẹng, chưn đi lại lanh quanh, mới ngó như con vật có ở tạp, trán thì rộng và nổi cục nổi đần. Người rất thô tục, gớm ghiếc. La-bân sực nhớ rằng ngày trước, tại Hạ-nghị-viện, người ta thường gọi ông ta (Đông-bách) là người rừng ; gọi như thế là vì hình vóc, cách đi đứng của ông một phần, mà cũng vì trong viện ông đứng riêng ra một phe, không hiệp tác với ai hết.

(Còn nữa)

Việc Thế-giới

NAN NỘI LOẠN Ở TRUNG HOA

Nam kinh động binh

Thượng hải, 27 nov. — Quân đội chính phủ Nam kinh hiện còn đương kéo đến đông ở phía Nam Chiết giang để đánh với quân Phúc-kiến.

Thượng hải, 28 nov.— Theo tin báo giới Trung hoa thì Tưởng giới Thạch đã triệu tập các tướng đến Nanchang đặng mở hội nghị bàn về việc đánh Phúc kiến. Quân đội Phúc kiến đương tập trung ở biên giới Phúc kiến và Chiết giang, có lẽ đến cuối tháng nầy thì xong.

Tưởng giới Thạch sẽ tự thân ra đốc suất quân đội.

Ông tướng Vệ chối không có sửa soạn quân đội đánh Phúc kiến.

Tưởng sẽ đưa Trương học Lương về chăng ?

Bắc bình, 29 nov. — Có tin rằng Tưởng định đưa Trương học Lương về phía Bắc Trung hoa đặng tránh ở phía Tây bão đương rắc rối như ở Phúc kiến.

Hiện Wang shu Han, nguyên thơ ký của Trương ở Bắc bình đã do giấy triệu tập của Tưởng mà đáp máy bay trưa hôm nay.

Thượng hải, 29 nov. — Theo báo «Central News» thì có mấy chiếc máy bay của Nam kinh rải một tờ tuyên cáo của Tưởng giới Thạch ban cho đạo binh thứ 19 trong một tuần lễ, nếu không đánh đổ chính phủ Phúc kiến thì sẽ có máy bay ném bom.

Li lieh Chung nhận tôn chỉ của Phúc kiến là chính đáng

Thượng hải, 29 nov.— Li lieh Chang, cố chưa trong Ủy ban Chấp hành của Quốc dân đảng, tuyên bố với báo giới rằng nên dùng cách ôn hòa mà giải quyết việc Phúc kiến. Ông ta thêm rằng tuy những người trong chánh phủ ấy phạm tội phản đảng, nhưng những điều yêu cầu của họ chống với *Chính phủ riêng của mỗi đảng* là chính đáng.

Không tán thành bên nào hết

Thượng hải, 29 Nov. — Ha Han Min trả lời cho Ho Yian Ching, Tổng trưởng chiến tranh Nam kinh, cho những tay của động trong chánh phủ Phúc kiến là phản đảng (Quốc dân), nhưng cũng không chịu về Nam Kinh vì — lời ông ta nói — ở Nam Kinh không có quyền tự do biện chiếc, và những điều quyết nghị không khi nào được thi hành. Ông không dú mối ác cảm đối với Tưởng Giới Thạch.

Bên Phúc kiến

Thượng hải, 29 Nov.— Chính phủ Phúc Kiến sẽ đặc tại pháo đài Chang men, ở bến nhân Phúc châu (Foutchéou) 18 khẩu đại bác.

Có tin ở Hương cảng rằng 40 người Nga đến Phúc châu đặng giúp sức cho đội quân thứ 19.

Có tin ở Changsha rằng Ho Chien, chủ tịch Hồ nam, nhận chính phủ Phúc kiến có liên lạc với quân cộngsản ở Quảng tây.

Nhật can thiệp chăng ?

Thượng hải, 29 Nov. — Cứ theo những tin tức ở Đông kinh đến thì có lẽ Nhật định can thiệp gấp ở tỉnh Phúc kiến, vì chính phủ Phúc kiến tỏ thái độ ác Nhật, ở Fou nov một chiếc tàu Nhật chở các quan viên tòa lãnh sự bị lính trong đội quân thứ 19 bắn. Có tin ở Đông kinh nói rằng nếu sự ấy có thật thì Nhật chắc can thiệp ngay.

BÀ GANDHI LẠI BỊ BẮT LẦN NỮA

Bombay, 29 Nov. — Bà Gandhi bị bắt ở Nadiad, vì bà đương động cổ ôn hòa phản kháng. Người con gái ông Patel cũng đi với bà cũng bị bắt.

Bà Gandhi bị bắt lần nầy là lần thứ 5 trong 2 năm sau đây.

Một áng văn-chương kiệt-tác :

TẦN CUNG-OÁN

PHÁC-TRUNG-NGỌC

Giải - nghĩa và phê - bình

Có bán tại Nhà in Tiếng-Dân

GIÁ : 0$10

COMBINAISON

en

LAINE và COTON

đủ các màu

rất đẹp, rất ấm,

đủ các hạng

tuổi :	laine :	coton :
2 -	2$40	1$20
4 -	3 00	1 50
3 và 5	3 50	1 80

Bán tại hiệu

MỸ - THỊNH

Hàng nội hóa, Tricotage

Articles de Paris - Nouveautés, mercerie, épicerie, articles de ménage jouets, gros & détail

N° 85 Rue de la Soie — HANOI

宣 蓉 德

Lậu tiểu tiện rức, buốt ra mủ uống thuốc số 12 giá 0$50 một ve, chống kiến hiệu, chống khỏi, không vật vả, không hại sinh dục.

Tiêm-la phát hạch lên xoài, lở loét qui đầu, dùng thuốc số 4 giá 0$50 một ve ; thuốc uống không bốc lên răng không phải kiêng nước và cũng không hại sinh dục.

Khí hư đàn bà con gái ra khí hư, bạch trọc, bạch đái, kinh kỳ hay đau bụng dùng thứ số 14 giá 0$40 một viên (ngoại độ) trong uống thuốc số 16 giá 1$50 một hộp sẽ hết.

Tuyệt nọc bệnh tình chưa giứt nọc như lậu tai : qui đầu ước đinh, ra giai gà, thỉnh thoảng buốt trong ống đái, nước tiểu lúc trong lúc đục ; như tiêm la thì : mày đa dật tinh, nhức mỏi gân cốt, mình mẩy phát sang dùng thứ số 17 giá 1$50 một hộp sẽ khỏi. Thuốc nầy vừa sát trùng tiêu độc lại vừa kiện tinh bổ thận tráng dương.

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

241 Route de Hue 241 -:- HANOI

(ngay 24 gian)

Sách thuốc ngoại-khoa chuyên môn

Làm toàn bằng chữ Quốc-Ngữ

Sách nầy do nhà lương y tinh thông nghề thuốc của ta, lưu tâm nghiên cứu mà làm ra. Trong có nói rõ hết cả lý luận và phép trị mụn rọt, phải bông, loài vật độc dử cắn phải, như : chó dại, rắn cắn v. v. Lại có bài thuốc chữa que gảy, toàn bằng thuốc Nam, rất dễ tìm mà rất linh nghiệm.

Mỗi quyển giá 0$60

Ở xa mua gởi mandat trước thêm cước phí 0$16

Nếu lĩnh-hóa-giao-ngân thì hết cả thảy 0$90

Thơ và mandat gửi cho

M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

N° 123 Phố Khách

NAM-ĐỊNH

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL nầy chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc nầy là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại

LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE

số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hàng bào-chế tây ở thuộc-địa.

à Hué : Pharmacie IMBERT

Nhức mỏi gân cốt, đàn bà lẻ bạt, nên bóp :

Dầu LONG NÃO

Mỗi lọ 60 gr. giá 0$20

VĨNH - HƯNG - TƯỜNG — VINH

KHỎI SỢ

CHẾT VÌ TÌNH

Ai mắc bịnh Phong-tình như : Dương-mai, cốt-khí, sang-độc, tim-la, đau lậu v. v.. Dùng nhiều thứ thuốc mà không hết, ấy là độc đã nhập vào cốt. Mau tìm thuốc :

SƯU ĐỘC BẢ ỨNG HOÀN

CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Gần trị các bịnh trên đây mới phát, hay là lâu năm trở đi trở lại, nó sẽ tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ căng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Annam trăm người không sai một.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Đại-lý : Minh-Nguyệt và Lê nam-Hưng Phan-thiết. Trương-trọng-Hỷ Phan-rí. Hồ-văn-Ba Qui-nhơn..

Có gởi cách lĩnh hóa giao ngân đo :

NGUYỄN-VĂN-HOANH

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

Rue P. Blanchy prolongée SAIGON

Trẻ con ho nên dùng thuốc

Ho hiệu LAN-DINH

Rất hay. Mỗi lọ 0$10

VĨNH-HƯNG-TƯỜNG — VINH

MUỐN ĐỠ SỨC MẠNH

trong lúc cần LÀM VIỆC NHIỀU

DÙNG THUỐC **"THALASSAN"**

làm cho gân cốt cứng cáp, bắp thịt nở nang, làm việc lâu mệt.

Thuốc comprimés THALASSAN rất cần cho các người làm thể thao, cho các thí sinh, và tất cả những người nào phải làm việc nhiều, việc làm chân tay hay việc học hành nghĩ ngợi. Làm cho đỡ đói và đỡ khát, nhưng đến lúc ăn uống thì vẫn ngon miệng.

THALASSAN tránh khỏi sự yếu đuối mỏi mệt, làm cho đi đến nơi đến chốn.

Thuốc Thalassan Comprimés bán tại các hàng bào chế tốt, chỗ đề chánh và phát giấy bảo cách dùng ở :

Tourane : Pharmacie Pham Doan Diem

Quinhôn : Pharmacie Thai Khuang Khiet

Hiệu chang :

Laboratoires THALASSAN, 5, *Square de Messine*, PARIS

15$ Folding à plaques 9×12 ou 6, 5×9

Objectif anastigmat

Hermagis

F. 6, 8

PHOTO MUSIQUE PHONO

M^on RICHARD, 7 RUE CITADELLE — HUE

Appareil à pellicules 4×6, 5 pouvant à volonté prendre 8 vues 4×6, 5 ou 16 vues 3×4

Objectif anastigmat

Hermagis F. 4, 5

27$50

Hai món thuốc hay,

CỦA VỊ TÂN Y HỌC TRUNG-HOA MỚI PHÁT RA

1·) CHỈ-THỐNG-TIÊU TÍCH-HOÀN

Thuốc nầy thống trị các chứng : Phòng-tích, khí-tích, huyết-tích, đờm-tích, sinh ra đau bụng, đau bão, đau ngực, đau tim đau gan, đau ruột, đau cạnh sườn, đau dạ dầy, dầy da bụng, ăn chậm tiêu, dầy hơi, hay ợ, có khi đau, dầy chướng bụng lớn, có khi đau, nổi hòn nổi cục lên rồi lại tan đi, lúc đau, lúc không, như người già cách, có người hay đau quanh năm, hoặc hay đau về mùa lạnh. Đại tiện đi táo, hoặc đi nát. Hoặc đàn bà tử cung hư lạnh, huyết độc tiêu biết mà sinh ra đau.

Các chứng ấy đã mới phát, hay đã lâu năm, hoặc đương đau kịch liệt đều đau, uống thuốc nầy vào công tập tức hiệu nghiệm và sẽ được lành mạnh cả.

2) Á-CHÂU BẠCH-ĐỚI-HOÀN

Thuốc nầy chuyên trị đàn bà do tư lự phần nhiều quá độ ; hoặc do sinh đẻ nhiều, khí huyết hư nhược ; hoặc do bị nọc bệnh tình truyền nhiễm phải, mà sinh ra chứng Kai-Hư (Bạch-Đới), đi tiểu thường ra mủ trắng như nước gạo ; hoặc vàng như rạo chuối ; hoặc đỏ như gan lợn ; hoặc xanh, hoặc đen, hồi tanh khó chịu chóng mặt nặng đầu, đau lưng mỏi gối tứ chi rời rạc, trong mình bất rất, mà vàng da xám, kém ăn, ít ngủ, làm cho kinh kỳ bất điều, chậm đường sinh dục v. v.

Dùng thuốc nầy vào, không không chóng thấy công hiệu, và lại được khỏi tuyệt nọc bệnh, dù khi mặt nhọc cũng không có ra nữa.

2 thứ thuốc nầy cùng giá mỗi hộp là 1$00, nửa tá 5$00

Bán tại : **Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG**

N° 127 Hàng Bông (Cửa quyền) -:- Hanoi

Các ngài ở xa, xin viết thơ về kể rõ bệnh, mua thuốc theo cách lĩnh hóa giao ngân rất tiện và chóng.

MỘT BỨC THƠ

(đăng nguyên-văn)

Độc-giả nên coi cho biết

Tôi nhờ coi báo thấy các quan đều là hàng tri thức : như ông Đỗ-văn-Toàn, thơ-ký phòng nhì Nam kỳ Soái phủ Ông điền chủ cựu hội đồng Nguyễn ngọc-Hiu Caolanh và ông Nguyễn-ba-Tuế, đốc học trường Laivung (Sadec) vì sự thiệt mà không vì danh giá đứng ra giới thiệu thuốc **Điều kinh bạch đái** hiệu ÔNG TIÊN với quốc dân thuốc hết sức hay, đàn bà con gái ra huyết trắng dầm dề, khi nhiều khi ít, bầm đen vàng vọt, trắng dục có giây có nhợ, lâu năm thế mấy dùng cũng dứt bệnh (qui ba trên đây nhờ dùng thuốc nầy mà hết bệnh, máu huyết trở nên tốt).

Thật y như lời giới thiệu, vợ tôi mới dùng là gói, bệnh 10 phần hết 7, 8 và mấy đứa nhỏ tôi thường hay đau ốm, nước da hoàng dảng, con mắt tiềm lơ, muốn có hơi trai nóng mê mang cũng nhờ dùng 3 gói **Thối nhiệt tán** hiệu ÔNG-TIÊN của ông thiệt là hiệu nghiệm, đang nóng vừa dùng không đầy 5 phút hết liền. Xin ông gởi C. R. cho tôi 10 gói nữa với một lố thuốc Bạch đái cho vợ tôi dùng dứt bệnh. Cảm ơn. Le 26 - 10 - 33

Nguyễn-văn-Tấn

Electricien C. des Eaux à Poompenh

Thuốc nầy có gởi lãnh hóa giao ngân đo : Nhà thuốc « ÔNG TIÊN »

Rue P. Blanchy prolongée N° 84 *Phú-Nhuận* — SAIGON

Đại-lý : Minh-Nguyệt Phan thiết, Trương-trọng-Hỷ Phanri, Hồ-văn-Ba Qui-nhơn, Trần-ngọc-Xuân Bình-định, Nguyễn-hữu-Vinh Tourane, Vĩnh-hưng-Tường Vinh, Thông-Hoạt Quảng-trị, Nguyễn-văn-Minh Hai-phòng.

Cần thêm đại lý các tỉnh, huê-hồng nhiều, thể lệ dễ, xin viết thơ, thương nghị với nhà thuốc.

SINH-HUY

44 Rue Maréchal Foch à VINH

BỆNH ĐÀN ÔNG ?

MỘNG - TINH. — Đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tinh xuất.

[illegible] — [illegible] tự-nhiên không mộng mà tinh xuất.

HOẠT - TINH — Tinh - khí bất kiên nên khi đi lại với đàn-bà là bị xuất ngay.

Bệnh nầy khi sự phát thì đau lưng mỏi vai, ù tai hoa mắt, hơi nở nóng mồ, miệng khô. Thần - minh buồn bã, ít ngủ, hay quên Vô-luận bệnh mắc trong thời - kỳ nào, nếu nay dùng thuốc CỐ TINH BỔ THẬN của hiệu - hiệu đã nổi tiếng xưa nay là kiến hiệu. Mỗi ve 1$ — Nửa tá giá đặc-biệt 5$.

BỆNH ĐÀN BÀ ?

Đàn bà con gái thường bị chứng kinh - nguyệt - bất điều, tháng có, tháng không, khi trồi, khi sụt, trước hay [illegible] hay đau bụng, kinh ra tím, đen hoặc trắng, lậu huyết, băng huyết, gặp con hư-tạnh cũng là khí hư, bạch - trọc, lệch - tử - cung, sa hoa muống, và các chứng thai-tiền, sản hậu vân-vân.

Các chứng kể trên khi sơ-phát thấy gầy gầy nóng ret, khùng-khằng ho khan, gân thịt giật-máy, cạnh sườn đau bụng dưới rốn, chóng mặt rứt đầu. Dùng bệnh như thế chỉ dùng hết nửa tá SƯ CAN-BỔ HUYẾT là khỏi. Mỗi ve 1$ —, nửa tá giá đặc biệt 5$ (Cước ngoại).

XIN NHỚ THUỐC SỐT RÉT NHÂN NÂM-SAO RẤT THẦN-HIỆU

KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ

Là lần thứ nhất trong nghề dệt ta

Mới chế ra ?

Hão hiệu mới chế ra thứ áo Chemisette đã mặc mùa nóng bức rất mát, để chơi Tennis rất tiện, mà nhất là các ngài bận Âu-phục rất đẹp rất lịch sự.

ÁO MÀU TRẮNG HAY MÀU GHI,

Cổ có Jumeaux Eclair hạng nhất 2$00 hạng nhì 1$50

Cổ cài Cúc hạng nhất 1$50 nhì 1$00

1933 Vì mở rộng thêm, nên An-Thành đã đổi sang số nhà 41 cũng phố Hàng Đào, lại mới in xong Catalogue : thật là tiện lợi cho bết thảy mọi người ; Vậy ai ai cũng nên có một cuốn Catalogue An-Thành, nhất là các nhà thương mại, công nghệ, xin cứ viết thơ về hỏi : không mất tiền :

Nhớ kẻo nhầm :

AN-THÀNH : 41 *phố Hàng Đào HANOI*

TÌ VỊ

Thuốc EUPEPTASES DUPEYROUX rửa sạch bụng dạ lòng, gan, tì vị, dễ tiêu, dễ đi đại tiện. Thí nghiệm đã 30 năm, thuốc đó chữa bộ máy tiêu hay nhất. Laboratoires du Docteur Dupeyroux, 5, *Square de Messine, Paris*, gởi biếu thuốc dùng thử và cách chữa bệnh khó tiêu, nặng bụng chua miệng, đau tì vị, đau ruột, bụng to, mửa, vân vân. Mỗi hộp 0$60 (không kể tiền đoan) ở các hàng bào chế tốt. Hiệu chánh.

Pharmacie PHẠM-DOÀN-DIỄM à Tourane

Có bệnh nên chữa !

Không bệnh mách bảo đồng-bào !

HAI THỨ THUỐC HAY :

KIỆN-TINH-CHỈ-TRỌC HOÀN !

Thuốc nầy do vị y-sĩ bên Trung-Hoa, ở cư tại Hạnh-Lâm-Viện chế ra để giúp cho các bạn lãng chơi, ai dùng qua cũng công nhận là hay, vì uống nó vào kiên tinh, chỉ mà rất chóng.

Chuyên trị Ngũ Lâm Bạch trọc chưa được thực khỏi, quanh năm chảy mủ không buốt, không đau, sáng giậy đi tiểu ra mủ, hoặc sắn ra từng giọt, trắng, vàng, hoặc xanh, uống thuốc nầy vào, lập tức kiến hiệu, không hại sinh dục và thân thể.

CỐ-TINH BỔ THẬN HOÀN !

Di, mộng, hoạt tinh, khí loãng, khí lạnh, đi tiểu khi ra như sơi chỉ, rải gà, đau lưng, mỏi vai, đầu vàng, mắt hoa, chóng mặt, tai ù, đêm hay mơ mmàng, mỏng mỉ, đánh trống ngực. Hoặc người bị bệnh phong tình đã lâu, hoặc chưa tuyệt nọc, tinh khí kém đực, thân thể yếu đuối, tứ chi buồn bã. Hoặc người chậm đường con cái, bất cứ mới lâu, dùng thuốc nầy sẽ được như ý. Người vô bệnh thường dùng sẽ được sinh tinh cố khí, bồi bổ ren thận, quảng tự diên niên.

Mỗi ve giá 1$00. nửa tá 6 ve giá 5$00

Ở gần nên đến hiệu Quảng-Hưng-Long n° 80 phố Khách Vinh mà mua, ở xa gởi lãnh hóa giao ngân.

TIỂU-HẠNH-LÂM DƯỢC-PHÒNG

108, Phố Hàng Buồm — HANOI

BAC-NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên ! !

[illegible]

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

VOIX DU PEUPLE TIẾNG DÂN ANNAM